

Santa Magdalena de Mosqueroles

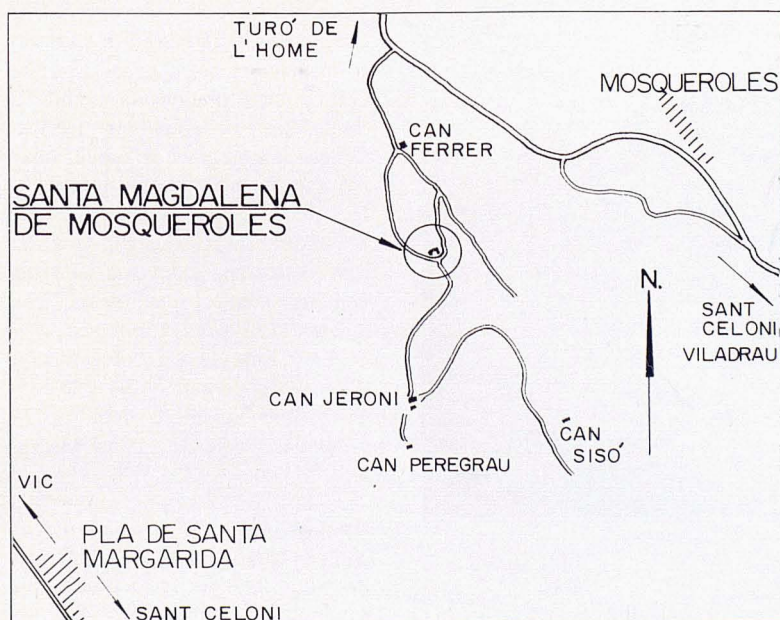

Denominació:
Església de Santa Magdalena de Mosqueroles
Terme municipal:
Fogars de Montclús
Comarca:
Vallès Oriental
Cronologia:
al voltant de l'any 1100
Tipologia:
romànica

Totes les esglésies romàniques del Vallès Oriental, llevat de l'edifici molt alterat de Sant Andreu de Castellcir, són edificis més aviat modestos d'una sola nau, que tenen com a màxim un transepte amb tres absis o una capçalera trilobada. Per això, destaca entre totes aquestes l'església de Santa Magdalena de Mosqueroles, restaurada a partir de l'any 1980 pel seu propietari, Joaquim Cordoní.

Santa Magdalena és un edifici de tres naus i tres absis, d'una gran netedat de línies, que es va deixar inacabat per la part de ponent on falta una tramada a cadascuna de les seves naus. Això li dona unes mides desacostumades en una edificació romànica: a l'interior té 16 metres d'amplada des del mur nord fins al sud i només 10 de llargada des de l'obertura de l'arc triomfal de l'absis fins al mur de ponent. Aquesta església, coneguda durant molt temps com Sant Marçal de Baix, és fruit del projecte dels monjos benedictins de Sant Marçal del Montseny de deixar el monestir original, situat entre els massissos de les Agudes i del Matagalls, per traslladar-se a aquesta església més planera situada a l'ample llogar de la carena que hi ha entre la vall de la Tordera i la de la riera de Riber.

És un indret fàcilment accessible per un petit brançal que surt de la carretera de Sant Cebrià a la Costa de Montseny, poc després d'un quilòmetre del trencall de Mosqueroles. La pista porta a Can Ferrer, on tenen la clau de la capella, i a Santa Margarida.

Fins pels volts de l'any 1980, l'estat

d'aquesta noble edificació era molt deplorable. Només tenia sencera la nau central, disfressada, enguixada i dedicada a la capella de Santa Magdalena; pel que fa a les altres dues naus, la de migdia servia de pallissa i s'hi accedia per un portal o esvoranc obert al seu absis, mentre que la de tramuntana estava mancada de bona part de la seva volta i servia de cobert d'eines i de cort del bestiar. Ara, gràcies a l'esforç del seu propietari, es mostra amb les tres naus restaurades i comunicades entre si per arcs formerets que reposen en un massís pilar, situat al punt d'unió de les naus, i s'insinua un altre pilar adossat i inacabat al mur de ponent. En aquests pilars reposen els arcs torals que reforcen les naus laterals i la nau central, que és molt més alta que l'obertura de l'absis. Sobre l'arc de l'absis s'obre una finestra de doble esqueixada i dos ulls de bou. La concepció de l'obra és la d'una gran basílica romànica semblant a les dels primers temps o de predomini de les tècniques llombardes, però és d'execució més matussera per la manca d'arcuacions i lesenes, per la poca simetria dels seus elements i pel perfil apuntat de la volta de la nau central que és de canó seguit sense arcs torals. Això no obstant, no li treu cap mèrit ni bellesa i aquesta és més patent des de la part de llevant on es despleguen els seus absis.

L'edifici és de transició entre el romànic llombard i el romànic del segle XII, i les rares vicissituds que acompanyen la seva construcció poden explicar algunes de les seves anomalies. Sabem que es va interrompre l'edificació l'any 1105 quan el bisbe de Vic i el de Girona varen obligar els monjos de Sant Marçal a abandonar aquesta església i a retornar al cenobi muntanyenc, aleshores del bisbat de Vic. Des d'aleshores, l'església de Santa Magdalena va restar com a església rural, seu d'una confraria i de tres beneficis creats als seus altars dedicats a Santa Magdalena, a Sant Marçal i a Sant Gil. El segle XV va començar la decadència que va fer que des de l'any 1642 es convertís en una simple capella, d'una nau, dedicada a Santa Magdalena.

Bibliografia:

Antoni Pladevall: *Santa Magdalena de Mosqueroles* a «Monografies del Montseny» 2. Viladrau 1987.